

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D'UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. . . . . 2 céntims.
 Fora de Palma » . . . . . 2 1/2 »
 Números atrassats » . . . . . 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent à sa flauta.

S'envian es números à domicili, tant à dins Ciutat com à ses Viles, pagant per adelantat à s'Administració (carré des Call n.º 10), 1 pesseta à conte de 16 números.

INO TENIM AYGO!

(ACABAMENT.)

VIII.

ES NOSTRO PLA.

Diguérem à s'article quart que es projecte, plans y Memòria que mos dexá D. Pau Bouvy no son més que un ensay des que, avuy en día, se deu haver de presindí, si se vol dú à efecte conforme una canalisació d'aygos, à Palma.

En es quint demostrárem còm, haventse iniciat aquesta questió, l'añ 1859, per un Alcalde, que no anava de músiques, han passat *vint anys* sense que cap altre haja tengut coratje per pegarli una sempenta que l'arribás à s'enfront.

En es sisé insertárem es *Dictámen* d'una Comissió facultativa que ha deu anys el tenia encomanat, y encara es s'hora que s'Ajuntament l'ha de llegí.

En es seté donárem conte y rahó de sa calidat de s'aygo de sa font de la Vila, segons esperiments fets per facultatius en Química orgánica; y en aquest podriem ocuparnos de lo que han dit, despues que nòltros remoguérem aquest assunt, tots es diaris que se publican à Palma, clamant per à que se canalisin ses aygos; però axò tal volta mos fería entrà en discussions que no volem promoure. Cada cual heu veu amb sos seus uys, y no tothòm pòt estarhí d'igual mòdo interessat.

Per lo mateix, y à fi de no allargá més aquesta processó, direm *es nostro pla*, en breus paraules y sense pretensions d'intelligents; y si un día, à la llarga, serveix de qualque còsa lo que dexam consignat à L'IGNORANCIA, mos donarem per ben pagats y satisfets (maldement ningú mos fassi cap platet de sopa d'alabanses) en tal de que mos dexin beure un pòch d'aygo neta, conduida y encanonada desde es manantial fins dins canòstra. Y ara, escoltaumos.

Quant s'esperencia ha demostrat que s'aygo que bevem es molt xereca, y que

d'estiu mos manca, ha arribada s'hora no de discutí sinó de posá má à l'obra y provehirnos d'aygos potables, abasament per nòltros y p'es qui vendrán.

Quant un Ajuntament deu 500 mil duros, y se compon d'hòmos que, encara que valgan molt de un en un, no son intelligencies privilegiades, ni màrtirs des seu difícil y compromés càrrech, no hey ha que somiá que aquest Ajuntament puga organisá una empresa tan important còm deu haver de ser *sa Canalisadora d'aygos*, (donemlí aquest nòm); pròu ferá si no s'oposa à n'es projecte y si, sense gastá cap cèntim, ajuda à n'es qui paguin, à decantá embarassos.

Quant à una població còm Palma existexen vint y cinch sociedats anònimes y altres tantes *in mente* de tothòm, rendint fins ara molt bons interessos, es una prova de que à n'es matexos que crearen y sostenen ses primeres los es possible crearne una més, sense perill de fé malbé es capitals que hey invertescan.

Amb axò creim que tothòm hey estará conforme; ydò molt bé: vejem quin es es plá de L'IGNORANCIA.

Primerament: constituí una Societat que tenga per objècte *adquirí, conduhí y distribuí caudals d'aygo bastants p'es manteniment de sa ciutat de Palma y d'es seus arravals ò ensanxes*, y encara més, *per regá ses hortes des seu terme*.

Aquests caudals se troban en sobrada abundancia, dins es terme d'Esporles, y dins es pla des Pont d'Inca. Es primés ratjan à flò de tèrra y desde temps inmemorial han estat molt mal aprofitats. Es segons se troban obrint pous fins à 70 metros de fondari, y entenguemmos que no parlam de pous Artesians. (a)

(a) Dins es terré de s'estació des Pont d'Inca s'ha ubert un pou ordinari de 158 pams de fondo, y llavó s'ha foradat amb una barrina fins à 209, total uns 370 pams. S'aygo investi abundantissima pujant 212 pams y s'aguanta à un mateix nivell, despues de haverne trèta amb una bomba moguda per vapor, durant una setmana, à rahó de 600 litros per minut ó sien 36 metros cúbichs per hora, que venen à fé una regadora mitjansera.

No hey ha cap dupte que d'aqueix mateix pou, ó de cualsevol altre ubert per aquell contorn, s'en podria trèure tres vegades més,

Hem conferenciat amb Mr. Hermitte sobre aquest assunt y mos ha dit que pensa axí còm nòltros, es à di: *que seria un desbarat y compromete s'èxit d'una empresa Canalisadora*, si en llòch d'aprofitá ses aygos que tenim segures volguessin comensá obrint à la ventura pous artessians.

S'estudi d'es projecte, en tota sa seua estensió, s'hauria d'encarregá à facultatius del país, que podrien tení en conte es datos utils de lo que hey haja fet. D'altres trabays més dificultosos n'han sortit lluits.

Dit *estudi* hauria de comprendre:

1.º S'análisis cualitatiu y cuantitatiu de *totes ses aygos* susceptibles de ser aprofitades p'es manteniment de Palma y per regá ses hortes de l'entorn.

2.º S'afòro ò cantidat que dona cada un des manantials coneguts, y pous esplotats, deduit per medi d'observacions fetes escrupulosament durant un añ.

3.º Es càlcul des consum necessari per la ciutat de Palma y es seus suburbis, referit à l'añ 1900, suposant es probable y natural augment de vecindari; y classificant dit consum: per alimentació de vesins; per idem d'animals; per netetx d'habitacions, bañs y llavadós; per jardins públichs y particulás; per fonts públiques y consum des port; per caprechs de places y carrés y per estinció d'incendis; per consum d'industries ordinaries, máquines de vapor, etc., etc.

4.º Preses, extracció y conducció d'aygos, depòsits, canals y síquies per regá horts; distribució dins Palma; sistemes de galerías subterràneas per ses vies amples de Palma antiga, y dins ses modernes de *s'ensanxe*. Plans generals y detalls à bastament.

5.º *Pressupuesto*. Y per últim, una Memòria estesa y rahanada de tot es projecte en lo referent à n'es ram facultatiu.

Una Comissió fenera, composta des President de sa Societat, des retgidós

ó sia tanta, còm aquest més passat, ne donava sa font de la Vila. Es gasto d'obrirlo y d'instalá sa maquinaria podria quitarse en lo que val s'aygo, venuda per regá un sol estiu. Estauviam es comentaris.

que fossin elegits *ad hoc*, y des majós perceptós y contribuyents interessats, despues d'obtinguda sa corresponent *declaració de utilitat pública* y es dret d'aplicá sa *ley de expropiació*, ajustaria es medis de permutá s' aygo xereca, que rebem à la ciutat, amb un' altra milló, de manera que despues de canalizada, s' Ajuntament tengués es dret d'omplí gratis ses *cisternes públiques* p' es consum des vecindari pòbre, y s' obligació de dexá à nòrri y fóra de servici ses síquies y canonades veyes existents; enjuhint d'aquest mòdo *indirecte* à comprá s' aygo que cada vesí volgués posá dins es seu *depòsit particular*, ò volgués tení à grifó dalt es seus pisos. També seria alou d'aquesta Comissió tatzá prèu à tant per metro cubich de consum, segons sa temporada de s' añ y es destino que se donás à s' aygo; y tots es demés assumtos relatiús à sa part legal.

Com à protectós especials d'aquesta Empresa hauria de figurá sa Diputació provincial, (b) y darrera ella totes ses Corporacions y Societats mallorquines que d' un modo ò s' altre poguessin donarli una maneta. Volé es podé; y si axí se fés, à la volta de poch's anys, Palma podria ser un modèlo de netedat y de policia urbana; (c) es seus contorns serian tot vergés esponerosos; es sócios treurian molt bons interessos, y sobre tot, heuriam abastament aygo *potable* pura, neta y saniosa.

Viuriam dins cases mes axutes, y sa misèria no mos esposaria à passá un estíu tan malaplé com es d' enguañ.

Axò es es nostro plá, señat amb quatre retxes y sense compás. N' hi haurá que 'l trobarán un poch massa ample y costoset de dú à efecte.

A n' aquests los contestarem, que barbè piadós fa sa nafra pudenta, y que per fe ses coses à mitjes, val mes no posarshi. Sa pò en volerla veure no es res. A altres bandes, ab manco necessitat de sa que tenim noltros, y ab mes poch's elements s' han engiñat per durse aygos de 25 kilòmetros enfora, foradant muntanyes y saltant comellás; y los ha sortit un bon negoci.

Noltros no tenim es deume d'aquests inconvenients; es gastos y sa feyná son cosa de poques taules; ¿qué farém?...

No mos agrada ser profetes de mal

(b) No sols facilitant sa resolució de ses qüestions que pertanen à n' es ram Administratiu, sino *subvencionant s' Empresa Canalizadora*; pues, medis ni recursos no ni poden manca quant compra una barrina que no s' empra; y fa veni un engiñé cercadó d' aygos, y gasta 20,000 duros per endiumenjà es Teatru.

(c) Es carré de Sant Miquel, desde que tenim ferro-carril es es mes transitat per carruatges y per caminants. Ses diligencies de Solle y d' Establiments y Esportes hey tenen ses estacions; dos magatzems de farina sempre seguit hey tenen carros que carregan ò que descarregan; y à pesá de ser un des mes llarchs y espayosos de Ciutat, es un desjmes estrets per causa de sa síquia mestre que de mitx à mitx el xapa dexantne sa mitat tres pams mes alta que s' altra. A noltros no mos fa mal d' uys, ni hey trevalam, perque quant varem nexe ja estava axí mateix, y el tenim per má; pero axò no vol di que no sia hora de posarlo tot à un mateix nivell.

añ, pero lo que ferem será: tot d' una que sa font de la Vila torn à revení, omplirem à ratx à ratx, cada cual sa nostra cisterneta; prendém vint accions de *La Bambollera Mallorquina*, que rebenará cualsevol hora, dexantne mollets d'escalabrats; y per torná à ralla demunt es periòdichs de s' assunto d' aygo, esperarem fins à mitjan estíu de l' añ qui ve.

Y llavò es qui tenen sa pell prima dirán que L' IGNORANCIA no té rahó de sobra, quant estampa que per du à s' enfront es nostro pla, se necessita més coratge, més inteligencia y més patriotisme... des que veym que s' usa.

UN TROBADÓ D' AYGOS.

UN CRÓQUIS.

Vòltros qui cada dissapte,
Per fé creixe més s' abòno,
Soleu trempá sa guiterra
Y solfetjau qualque tròbo,
Permeteu que *semel tantum*
Prenga part en aquest còro,
Maldement que d' es fé versos
Roveyat ja tenga es mòtlo.

No'm digueu: «Mestre Colom,
Aquest llòch no 's es llòch vòstro.»
D' es batalló d' es poetas
Encara no'm cont per pròfol.

Si vòltros feys de cotorras,
Deixaum' à mi fé de llòro;
Y si no agrad à n' es públich,
Que fassa oreyas de cònsol.

Ja qu' anau de pòrros-fuyas,
Entre fuyas y entre pòrros
Bé hi cabrán quatre puntades
Sobre un calòp d' es més gròssos.

Si 's més conegut qu' en Boyra!
Cap n' hi deu havé de vòltros
Que no sapia que va neixe
S' any mateix d' es terremòto.

Còm si axò fos profecia!
Amb un al-lotet molt gòxo
El veureu cada capvespre
Passetjant per ran d' es fòsso.

Ell té quatre pams d' espatlas
Y es peus, si, qu' els té disfòrjos:
Es panxut, retat, moreno,
Amb una barba d' apòstol.

Y no 's gens estrañy que sia
Fòrt y robust còm un tòro,
Perque, segons lo qu' es xerra,
S' empessola molts bons tròssos.

Uns li diuen quant d' ell parlan:
En Tofolet de can Mònjo;
Però altres quant el saludan,
L' anomenan Don Cristòfol.

Ja 'u es ploma de cap d' ala!
Perque té quatre terròssos,
Per tot pretén du la balla
Y de sa coa es fa ròtlo.

Vol qu' es *rendibú* li fassan,
Perqu' es figura dú 's pòndol
De Sant Llatze à Santa Eugeni,
Des Coll d' en Rebassa à Pòrtol.

Es séu geni té més púes
Qu' una figuera de mòro:
Parla sempre amb un impèri,
Que ni un Rey demunt es tròno.

Lletraferit no 'u es gayre,
Tant sols manuela un *in folio*;
Y à n' es llibres d' altre casta
No los mira ni p' es fórrò.

Però de lletra menuda
En sab la prima, de mòdo
Que no son molts es qui pugan
Menarli es ruch à n' es pòrxo.

Ni à l' escambri ni à tercèti
Ha jugat may per decoro;
Emperò juga à *la Bolsa*
Amb billets de banch y bonos.

Diu que milló qu' un milló
Son dos millons: aquest Tòfol
S' esplica còm un canari
Sensa figuras ni tròpos.

Axí amb ses seues mañes
Ha arribat à ferse hòmo,
Y es diu qu' à l' hòra d' ara
Es roñons los té ben clòsos.

De lluny ensuma es negòcis,
Y si es un negòci lòco,
Jamay esclama: *¡Abrenuntio!*
Perque diu totduna: *¡Vòlo!*

Y si en veu cualcun tan térbol
Que casi fa oló de ròbo,
Ell diu que no es moralista,
Qu' en el mon son trunfos òros.

Axí en fa de tota casta
Amb sos nèos y amb sos ròtjos:
Si cau bé, fa es santo-baxo,
Si li impòrta, sab fé es bòvo.

Y si tem qualque ruxada
Ja sab ell posarse à còbro,
Y per ets altres, qu' ey plogan
Calabrujos còm à còdols.

Avesat à fé paneras,
Cualcuna en fa còm un còvo
Perqu' ell no pateix d' escrupols,
Y per axò no 's feu mònjo.

Ell assegura que sempre
Dexa es diners amb comòdo,
Y dins sa seua ratera,
Cuants de ratolins m' ha enclòsos!

¡Pòbre d' es qui amb ell contracta,
Si té es cervell un pòch flòrjo,
Y es creu qu' es un hòmo *pròbe*
Que tracta amb un hòmo *pròbo!*

Romandrà sens lo que duan
Entre sa pell y s' enfòrro,
Y haventli menjat sa popa
Li treuran es mòll d' ets òssos.

Val més que caure en tals unglas
Pegá de front à un permòdol,
Y pregá à Deu que mos guardi
D' ell y des cólera-mòrbo.

1879

EL SEN TIÁ D' ALARÓ.

SES CARRERES.

(A l' amo'n Pere de Son Qualsevol.)

Amich l' amo 'n Pere: Tal vegada perque recordau haverme sentit à dí que ses heretats millós qu' un pare pòt dexá à un fíy son s' honradés y s' instrucció, me demanau are de paré sobre sa carretera qu' ha de prende es vostro Juan.

S' atlòt es tènre encara; y lo primé de tot, seria molt bò sebre si li tira més s' escòla y s' estudiá, ò es cercá nius y corre darrera ses guardes, fent rentá llana negra à n' es missatges.

Jò ja sé qu' à la major part d' atlòts los cau més per natural apedregá teulades y provarse à brega qu' haverles amb sa gramàtica; pero en vetx alguns que, esquinat ó rapat, sempre aprenen un poquet, y altres que quant ja fa dos anys que van à escòla, son tan crúus còm es dia matex que comensáren.

Un pare que té sa mala sort d' havé posat en el mon un cap d' uyastre axí, no s' ha d' empená à ferli prenda carrera, perque axò seria tudá temps y doblés; lo milló es donarli verdanch y feyna, que ja se sab: sa feyna es santa y assanta.

Ets amos de possessió y molts de vilans y señós no tenen gayre esment à n' es seus atlòts, quant comensan à aná à escòla; y quant ja fa un parey d' anys qu' hey van, si un dia se recordan de veure quina via han feta, veuen en pena que, en llòch de sebre llegí bé, just saben de fé barcos y cavalls de papé, encare que d' escriure están més correntets, perque ja han après d' ompli sa plagueta de gotes de tinta y de llepades.

Axò passa tot sovint à la vila; pero en parlá d' enviarlos à estudiá à Ciutat, ja es altre cosa. Llavò es més blau es festé.

Mirau, l' amo 'n Pere, lo que sol succebi de tant en quant.

Vé qu' un atlòt mitx correntet s' examina per entrá à Montision, y surt bé. Ja tenim la Sèu plena d' ous. Son pare creu qu' es séu fiy estudiá, basta y prou ell ley envia à dí. Per à Nadal ó per à Pasco, vé à fé ses festes amb sa familia, y ella está tota baves quant el veu amb sa corbateta ben estirada à demunt un coll de camia d' en temps de barrets vermeys, amb s' americana (preludi de levita) tayada per una mestresseta que té molt d' uy... per esgarrá pésses de còs; amb una paraula, vestit d' aquella manera estravagant propia d' ets estudiants pagesos, quant los entran es fums de parexe *comensaments de señó*.

Amb axò, arriba es més de Juny, y sol entregarse es *curro* à casseua, duquent un bon *suspensio* demunt ses costelles.

Si sa familia s' en tem, hey ha quatre crits y amenasses qu' obligan es desapplicat à fé còm aquell qu' estudiá un parey d' hores diaries.

P' es Setembre, es *suspensio* se converteix amb una carabassa. ¡Tornemhi, que no' s' estat res! Comensem de bell nou, y ja 'u vorém.

Parex qu' hem perdut un any; pero no es veritat: no l' hem perdut, perque amb aquest temps es nostro jovenet ha après de fumá, si ja no' n sabía; ja té uyada una atlòta que va à costura à la Criansa, y fins y tot ha provat de fé unes cuantes partides de carambòles. ¡Lo que no es à un cap, es à s' altre!

Será llarch y enfadós contá are fil per randa tot quant li passa à n' es nostro estudiant ets anys sigüents. N' ha haguts de menesté vuyt ó nou per arribá à n' es Batxillé; però li han bastat un

parey per sebre jugá à *monte*, fumá puros, ballá bé, y du conte y rahó de casinos, cafés y *cases d' instrucció y bones costums*.

Pero à la fi, s' ha conseguit es posá s' atlòt en disposició d' aná à estudiá à Madrid ó Barcelona; y es seus pares se sacrifican y qualque pich s' endeutan per ferlo missé ó metje ó potecari.

Quant la cosa va bé, y acaba sa carrera sense cap altra travelada, no acaban amb sos estudis des fiy es maldecaps des pares, perque tení un títol no vol dí sempre tení que menjá. Tothom sab que vuy en dia hey ha més missés que plèts, y més metjes que malalts, y un potecari à cada cap de cantó. Es precis sorti un homo notable, ó essé molt sortat, per poderse sostení es primés anys sense una mica d' ajuda; y si dins deu ó dotze un missé ó un metje han pogut fé un pòch de parroquia, ja no los va del tot malament; perque axí matex arreu, arreu n' hi ha que no arriban à tant en tota la vida.

Axò, l' amo 'n Pere, es Santa Clara; y sino, pegau una uyada per Mallorca, y heu veuréu tan bé com jò. Vos conexeu una partida d' homos de títol que los valria més tení un ofici, que no viure tal com viuen, esquena dreita, sense trobá un desesperat que los deman de noves y los don qualque còsa à goñá.

Tal estat el consider més trist qu' es de cavá en es camp, perque crech que si qualcú hey ha més miserable qu' un qui capta, es aquell qu' está aturat per s' orgull de sa classe ahont pertenez, ó p' es *que dirán* d' ets amichs ó coneguts, y es matex temps el sempenteljan ses necesitats, que no ténen espera, ó sa fam que l' encalsa de prop. Amb altres termes: no hey ha pobresa més mala de sufri, que sa d' un señó pobre.

No penseu que ses altres carreres que no hem anomenades no tengan axí matex es seus inconvenients. Si en Juanet vos diu que vol essé capellá y l' entrau dins es Seminari, tenu en conte que son molts es qui comensan per dú balindrañs, y acaban per vestirse de *cadetes*, ó que fan es desbarat de prenda sa carrera eglesiástica còm à mòdo de poder viure sense feyna y prenda xocolate. Vat' aquí d' hont surten aquests qu' anomenam capellans de caldereta.

Respecte de ses carreres de pilot y militar, tenu temps de pensarhi; y una y altra son tan curtes, que amb quatre grapades poreu arribá es frare à n' es convent.

No parlem d' altres, còm es are sa d' engiñé, que requerex molt bon cap y bona voluntat de part des qui la pren; perque li solen apretá fòrt es tascó, y devegadas abans de comensá, ja li han fet fé arròs pe sa trompa.

Es necessari, idò, qu' un còm vos, que si bé té es seus remeys no pòt fé tampòch truchs y baldufes de lo que li costa sa seua suó, perque un parey de mals

anys seguits el pòren dú à sa piqueta de s' aygo beneyta; es necessari, repetesch, que mir ahont pòsa s' espigolat; y abans de doná carrera à un bergant, sábiga qu' axò no li ha d' essé còm qui tirá es doblés dins un avench.

Vos, en dia que comprau una mula, soleu mirá si es ximple, ben feta, profitosa y bona per lo que la voleu. ¡Quant y més no miraréu, abans de ventá moltes centes lliures amb una carrera, si es qui l' ha de prenda es ò no es tayat de lluna!

Posauvos devant la vista tants de pares còm hey ha que, còm prou han tengut ets atlòts à Ciutat, y s' han convenut de que no' n poren treure partit d' ells, los s' en tornan à casseua, y los volen posá à sa feyna. Però no 'u lògran, perque s' ofici de malfené es un des qui amb pòch temps s' aprenen amb tanta perfecció, que ja no s' olvida may.

De ses ventatjes que ses carreres ténen, no vos ne parl, perque tròb que les sabeu massa, que les veys demés, y lo qu' es pitjó, que les mirau amb vidres d' augment.

Me parex qu' amb axò que vos dich ja hey ha sa sal y es pebre abastament per fé fé contes à un hòmo; y estaré molt content si sa meua carta vos pòt doná una mica de llum sobre lo que 'm demanau.

Ja sabeu que vos estima

UN D' ARTÁ.

ES CURANDERO NOU.

En aquesta Capital,
Per devés es Matadero,
S' hi ha establít un curandero
Que diu que cura tot mal.

Còm qu' ell dona es séu consej
De franch, y curá assegura,
Molta gent que no té cura
S' en hi va à cercá remey.

Si bé diu que tots es mals
Conex à primera vista,
Bravetja d' especialista
En malalties morals.

Còm qu' es tan hò y complacent
Y no fa afluxá la mosca,
D' es matí fins que fa fosca
Té ca-seua ple de gent.

Reb tothòm à un matex llòch,
Y axí la gent fa més via;
Per veure sa malaltia
Ell diu que li basta pòch.

May sèu, ni escriu à sa taula,
Y obligat à atropellá
Amb tanta gent, sempre fa
Ses receptes de paraula.

—¿Quin mal tenu?—los demana
Los té conte un pòch per hòmo,
Y llavò parla tothòm,
Qui primé hey es, primé engrana:

—Señó, m' escolt es primé:
Vorá que jò tench sa dòna
Qu' encara qu' es massa bona,
M' atupa, si à ma li vé.

Mirse, ¿veu aquest còp blau?
Es d' ella.—Basta per mòstra:
Germá, anauvosne à cavòstra,
Duys es calsons, y tornau.

—¿Còm?...—Dexauvos de rahons;
Tornau, si voleu torná,
Que jò no vuy escoltá
Un hòmo sense calsons.

—Jò, señó, som un pintó,
Que si bé pint tot lo dia,
L' art no 'm trèu molt, y voldria
Qu' es trabay m' anás milló.

—Vosté no entén aquest ram;
¿Vol feyna ben *fomentada*?
Se pos à pintá, à escarada,
Quadros à pesseta es pam;

Y en tenirlos embastats,
Los posa, axò si, gran vasa,
Y los du à n' aquella casa
Ahont n' hi ha tants de penjats.

No los deix aplegá pols
Retocantlos: ¡res d' espera!
Sobre tot, pint de manera
Qu' amb pòchs doblés, n' hi entren molts.

Un altre.—No 'u puch dí fórt;
M' escolti per separat:
Som un comerciant tronat
Que no tench ahont caure mòrt.

—¿Y per axò 's desanima?
Se pòs à comprá millons,
Alab qualsevols accions,
Y les farà tení *prima*.

—¿Però còm?...—¡No sia patan!
Per axò no passi enfado;
Si no entén aquest *tinglado*,
Vaja à Cort, y ley diràn.

—Una atloteta hey ha en jò
Que som l' è per tot lo fútil,
Amiga de tot lo inútil,
Inútil per tot lo bò.

—Ben fet; passat demá torn,
Y ja quedarà servida;
Mentres tant, ben enllestida,
Vaja à fé voltes p' es Born.

—Jò, señó, som menestral,
Però m' es fexuga un' eyna;
Vaja!... no som de sa feyna.
—Sou bò per municipal.

—Mirse, tench es meu marit
Que voldria figurá;
Ell ja 'n sab de demaná,
Però res ha conseguit.

Axò si, no es molt corrent,
Però amb so *roce* aprendria...
—Ydò veja si 'l faria
Còsa de s' Ajuntament.

—Jò, no som hòmo de fums,
Però si puch fé un favó,
El fas, si 'm pagan, señó.
—Fét empleat de consums.

—Jò, res del mon m' enlluèrna,
Ni m' empatx des *que diràn*:
Tench casa amb una font gran...
—¿Tens aygo? Posa tavèrna.

—Mon pare 'm vol missé, y jò
M' estim més está à la vila.
—Ydò, cerca una pubila,
Que per Batle, ja ests prou bò.

—Jò de tot parl, y res sé,
Ni res del mon me dona ansia.
—Ydò, escriu à L' IGNORANCIA;
Es lo milló que pòts fé.

.....
Seria un may acabá
Contarvos tots es conseys,
Ses receptes y es remeys
Qu' aquell hòmo sab doná.

Vos recoman qu' hey aneu
Tots es qui teniu malura;
Posauvos amb ell en cura,
Y prest vos adobareu.

Y si acás no vos agrada
O creys que no es veritat
Axò que vos he contat,
Tirauhó dalt sa teulada.

MIRANIUS.

XEREMIADES.

Agrahim à n' es jove y distingit mis-
sé, D. Alejandro Rosselló, s' exemplá
que mos ha enviat des seu notable tra-
bay que parla de s' establiment de *Docks*
en es *Port de Palma*, vol dí, Magatzems
grossos, parlant en bon mallorquí.

Per ventura vendrá dia que noltros
també hey posarém sa nostra cuyerada,
en aquest ram.

Dotze que 'n teníam, y un altre que
n' ha sortit, son ¡treze periòdichs! con-
tanthi *El Violon*.

Conte just: dotzena de frare.

El Violon saluda L' IGNORANCIA, y li
diu *amena*. Gracies de sa moxonía: ¡llás-
tima que s' *atlota* justament per are no
va festetjadora!

Però axí matex, ¡tóquila! (que diuen
es catalans.) ¡salut y pessetes! y Deu
mos mat à tots de veyesa.

Dissapte passat entrá dins Santa Eu-
lari un *beyerol*, duguent amb ses arpe-
tes una bolla d' allò que solen fé ets es-
carabats rodant, rodant; y quant prou
va havé volat fent saluet per dins ses
naus, no va afiná forat ahont aficarse,
y comensá à pegá de cap pe ses parets,
còm un desesperat. A la fi afiná un
pobre capellá jayet que caminava amb
sa capa rossegant, tot capficat y mitx à
la miorxa; y ¿creuriau qu' aquell beye-
rol ò escarabat s' hi va afuá per tirarli
sa bolla? Valga que s' en va teme un
vertadé ignorant y amb una potada va
esclafá aquell animaló.

Es lector ja haurá entés qu' aquell
jayet tan enconcat d' espatles qu' atiava
llanties y que sol passá el rosari, era
aquell héroe de sa caridat cristiana, mo-
dèlo de virtut, que en temps des còlera,
se sacrificá per asistí à n' es malalts, y
qu' en temps de escándols públichs ha
estat sempre respectat, fins y tot p' es
més desenfreits. Ell es sa providencia
de tota la pobrèa, que 'l venera y l' es-
tima; tothòm el té per Sant, y noltros
per respecte à sa séua modestia no l' ano-
menarém.....

Ydò! y aquell *beyerol* esburbat no vá
trobá ningú à na qui tirá sa bolla, sino
à ell.

Recomanam aquesta escena à n' *El*
Mosquito, que sab tant ses tresques per
dins ses Parròquies de Ciutat; ja qu' ell
mos proporciona documents per aumen-
tá es nòstro *Museo*, y li repetim, p' es
séu bé, qu' estiga més alerta à xupá
sanch dolenta, no fos còsa que morís
d' una panxada.

Si acás, s' ansia per ell.

Dissapte qui vé, segons noticies, ha
de sortí un periòdich nou, titulat *S' Ase*
den Mora. ¡Altra boñ m' ha exit!

Ja 'u diu s' adagi: Si s' enveja fos tiña
¡quants de tiñosos hey hauría!

Are també diuen si no 's torbará gay-
re à surtí à llum un altre setmanari que
li dirán *Sa Monèa*.

¡Vaja! está vist: no pòren fé res de-
vant atlots.

A DERRERA HORA.—¡Lladres! ¡¡Pò!!
¡¡Ausili!!! ¡¡Fòch!!! ¡¡Horror!!! La
setmana qui vé, sens falta, surten altres
catorze periòdichs nòus.

Ara es s' hòra de empaperá la Seu.

PORROS-FEYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*S' Ajuntament té macés*
Y Banda de més à més.
SEMBLANSA.—*En que deregades*
dormen de drets.

GEROGLIFICH.

E N

3

Dimars Dijòus Dilluns

D K &

1 3

MALLURCA.

ENDEVINAYA.

Unes, de panxa,
Altres, d' esquena,
Agontant sempre
Sol y serena,
Miram còm passan
Boyres y estrelles.

(Ses solucions, dissapte qui vé, si som vius.)